

ساعت شروع امتحان: ۸ صبح
 زمان امتحان: ۵۰ دقیقه
 تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۰/۱۱

جمهوری اسلامی ایران
 اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره آموزش و پرورش منطقه ۱۶ تهران
دبیرستان فرهنگ شهید شریفی (نمونه)
سوالات امتحانی نوبت اول (دی ماه)

شماره صندلی :

نام و نام خانوادگی :

نام دبیر: آقایان اندرز - ملکی

درس: تفکر و سواد رسانه ای

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱
 (رشته : ادبیات و علوم انسانی)

پایه : دهم

کلاس : ساجدین ۱ و ۲

۱- جملات زیر را کامل کنید.

- الف) عبارت سواد رسانه اولین بار به وسیله _____ در سال ۱۹۶۵ استفاده شد.
 ب) روش _____ در واقع شکل دیگری از فن تداعی معانی است .
 ج) رسانه‌ها دو نوع مخاطب دارند: _____ و _____ .
 د) بیشتر پیام های رسانه ای برای کسب _____ ساخته و فرستاده می شود.

۲- گزینه صحیح را انتخاب کنید.

الف) کدام یک از موارد زیر جزو عناصر پنجگانه پیام نیست؟

- (۱) محتوا (۲) فرستنده (۳) متن (۴) بستر

ب) عمومی ترین رسانه جمعی کدام است؟

- (۱) اینترنت (۲) رادیو (۳) تلویزیون (۴) کتاب

ج) زندگی بدون ارتباط با دیگران و احترام گذاشتن به آن ها معنا ندارد، این جمله _____ را نشان می دهد

- (۱) شبیه سازی (۲) پیام رسانه ای (۳) اقناع (۴) کلیشه

د) کدام یک از عبارات های زیر درباره اقناع ، نادرست است ؟

- (۱) از طریق عقل و احساس بر مخاطب تاثیر بگذارد
 (۲) از طریق عقل و منطق بر مخاطب تاثیر بگذارد
 (۳) بر ذهن و قلب مخاطب اثر بگذارد
 (۴) تاثیرگذاری فقط از طریق احساس بر مخاطب به کمک رسانه

سوالات تشریحی

۳- مفاهیم زیر را تعریف کنید.

رسانه:

بازنمایی:

۴- فن آوری آر فید (RFID) را به اختصار توضیح دهید

۵- چهار نمونه از روش های تطمیع را بنویسید.

۶- پیام همبرگری را شرح دهید.

بارم
۳

۷- مزایا و معایب آموزش مجازی را بنویسید. (هر کدام ۳ مورد)

۲

۸- عنصر تکرار و تعمیم چه کمکی به ما می کند؟

۲

۹- فنون اقناعی را نام ببرید؟ (۴ مورد)

۲

۱۰- کلید واژه های سواد رسانه ای را نام ببرید.

موفق باشید

پاسخنامه درس تفکر و سواد رسانه ای

- ۱- جملات زیر را کامل کنید. (۲نمره)
 الف) مارشال مک لوهان (۵/۰ نمره)
 ج) منفعل و فعال (۵/۰ نمره)
 ۲- گزینه صحیح را انتخاب کنید. (۲نمره)
 الف) گزینه ۳ (۵/۰ نمره)   ب) گزینه ۳ (۵/۰ نمره)   ج) گزینه ۳ (۵/۰ نمره)   د) گزینه ۴ (۵/۰ نمره)
 ب) فنون اقناع (گرم وصمیمی) (۵/۰ نمره)
 د) قدرت و ثروت (۵/۰ نمره)

سؤالات تشریحی

- ۳- رسانه: انسان ها توسط برخی از اندام های خود می توانند محیط اطراف خود را به مغز منتقل کنند و سپس تصمیم لازم را بگیرند. این اندام ها عبارت اند از: چشم، گوش، بینی، زبان و پوست. که به هر یک از این اندام ها رسانه می گویند. (۱ نمره)
 بازنمایی: بازنمایی یعنی نشان دادن واقعیت به شکلی خاص. (۱ نمره)
- ۴- در فناوری آرفید، ریز تراشه هایی به شکل برچسب یا کپسول روی یک وسیله و حتی بدن انسان قرار داده می شود. این وسیله دارای یک مدار و یک آنتن بسیار کوچک است و از چند سال قبل مراحل آزمایشی آن آغاز شده است. امروزه آرفید به طور گسترده در کتابخانه ها، فرودگاه ها، فروشگاه ها و ... مورد استفاده قرار می گیرد و حتی امکان ذخیره سازی و فرستادن اطلاعات زیستی افراد را هم فراهم ساخته است (۱نمره)
- ۵- حراج - تخفیف - قرعه کشی - هدیه رایگان (هر مورد ۵/۰ نمره)
- ۶- لایه ای که دارای پیام آشکار و عناصر مستقیم، و اصل تولید رسانه ای و محصول ملموس آن است را متن می نامند. متن ها در واقع همه اطلاعات ظاهری موجود در یک پیام هستند که میتوانند به صورت کلمه، تصویر، صدا، نشانه و یا هر چیز دیگری برای انتقال معنا باشند. لایه دیگر تولید رسانه ای زیرمتن است. «زیرمتن» پیامهای پنهان و غیرمستقیمی است که تولیدکننده پیام با بهره گیری هدفمند از فنون اثرگذاری بر مخاطب (مانند استفاده از کلام، رنگ، نور، موسیقی، تدوین و...) در تولید رسانههای جاسازی کرده است. سومی (که خارج از متن و درون پیام است و شامل اوضاع محیطی، فرهنگی و عوامل بیرونی حاکم بر درک و اثرگذاری پیام است و حتی گاهی مفهوم و یا هدف هر پیام را به ضد آن چیزی تبدیل می کند که مدنظر تولید کننده اش بوده است، «فرا متن» گویند (۲نمره)
- ۷- مزایا: هزینه های آموزش کاهش مییابد. آموزش همگانی میشود. محدودیتهای زمانی و مکانی کاهش مییابد. هزینه های انرژی و کاغذ کاهش مییابد. (۵/۱ نمره)
- معایب: ارتباطات اجتماعی - انسانی کم میشود. دسترسی به اینترنت و فناوری مشکلاتی دارد. دشواری زبانی و فرهنگی وجود دارد. امکان ارتباط چهره به چهره با معلم کاهش مییابد. (۵/۱ نمره)
- ۸- فن "تکرار" در ایجاد کلیشه، نقشی کلیدی دارد. تکرار باعث میشود گیرنده پیام به طور ناخودآگاه به تعمیم دست بزند. روشن است همه افراد هر گروه، مثال ایرانیها یا پزشکان، یک گونه نیستند؛ ولی رسانه ها با تکرار و ایجاد تعمیم در ذهن مخاطب، همه اعضای هر جمع را به یک گونه در ذهن گیرندگان پیام، قالب میزنند (۲ نمره)
- ۹- نمادها - مقایسه - تطمیع - ترس - ادعای آشکار - شدت (۲ نمره)
- ۱۰- (هر مورد ۵/۰ نمره)
 الف) قالب (رسانه)   ب) فرستنده (مولف)   ج) بستر (فرهنگ)   د) گیرنده (مخاطب)